A independencia de UcraÃna: 35 anos superando decepciÃ³ns

Description

Ã• elite gobernante da Ã©poca convÃÃ±alle independizarse de Moscova, un centro de poder que xamais renunciarÃa a incrementar o seu control centralista, respaldado por un proceso de nivelaciÃ³n das diferenzas nacionais e a asimilaciÃ³n definitiva de tÃ³dolos pobos nun Ãºnico ente Â«soviÃ©ticoÂ» de fala exclusivamente rusa â??polÃtica que hoxe o Kremlin aplica abertamente baixo a doutrina do Â«Russki MirÂ» (Mundo Ruso).

A independencia estatal foi ratificada pola cidadanÃa ucraÃna nun referendo por unha maiorÃa esmagadora, pero a estrutura econÃ³mica do novo paÃs dependÃa plenamente do complexo econÃ³mico unificado da UniÃ³n SoviÃ©tica. Privados dese marco, diversos sectores da economÃa ucraÃna vÃronse desprovistos non sÃ³ de compoÃ±entes cardinais de produciÃ³n, senÃ³n tamÃ©n de subministraciÃ³ns enerxÃ©ticas abondosas.

Moscova non tardou en intentar atraer a KÃiv cara a estruturas de integraciÃ³n neofederales â??como a Comunidade de Estados Independentes (CEI), mandos militares unificados ou uniÃ³ns aduaneirasâ??, mentres as autoridades ucraÃnas buscaban equilibrar a autonomÃa nacional cunha profunda e fatal dependencia enerxÃ©tica respecto a Rusia.

Co colapso do modelo econÃ³mico soviÃ©tico, a sociedade viuse inmersa nunha situaciÃ³n lÃmite: traballadores e clases medias emprenderon unha loita desesperada pola supervivencia diaria, o que deixou escaso marxe para reflexionar sobre o desenvolvemento duna sociedade nacional moderna, mÃ¡is alÃ¡ da evidencia de que os antigos paÃses do bloque socialista que optaron pola vÃa europea acadaron cotas de prosperidade significativamente superiores.

A polÃtica estatal, pola sÃºa banda, oscilou de forma difusa entre os intereses dos socios occidentais desenvolvidos e os vÃnculos tradicionais con Moscova. Esta estratexia, bautizada polo presidente L. Kuchma como Â«multivectorialÂ», tivo como vector prioritario evitar a confrontaciÃ³n co Â«irmÃ¡n maiorÂ» do Kremlin. A pesar de acadar a reeleicciÃ³n, Kuchma terminou decepcionando profundamente Ã¡ naciÃ³n, e o final do seu mandato estivo marcado por protestas masivas sen precedentes.

O inicio da presidencia do seu sucesor, Viktor IÃºschenko, estivo acompaÃ±ado por un auxe nacional que, co tempo, terminou diluÃndose, en gran medida debido Ã¡ vulnerabilidade fronte Ã¡ subministraciÃ³n enerxÃ©tica rusa. Neste perÃ-odo, nin os estreitos lazos coa numerosa e influente diÃ¡spora ucraÃna ao outro lado do ocÃ©ano nin as relaciÃ³ns co estamento polÃtico estadounidense serviron para evitar o desencanto: dende o exterior aconsellÃ¡base moderar o afÃ¡n nacional para non exasperar ao veciÃ±o do Norte, do cal dependÃan os prezos vantaxosos dos recursos enerxÃ©ticos.

Esa decepciÃ³n colectiva facilitou o ascenso Ã¡ presidencia de Viktor IanukÃ³vich, unha figura decepcionante en tÃ³dolos Ã¡mbitos: dende os seus antecedentes penais na xuventude ata unha xestiÃ³n orientada ao enriquecemento persoal, que

culminou na complicidade directa coa agresiÃ³n militar contra UcraÃna.

Posteriormente, PetrÃ³ Poroshenko, elexido tras o impulso patriÃ³tico da RevoluciÃ³n da Dignidade, asumiu o mando nun momento crÃtico. Baixo a sÃºa xestiÃ³n lograrouse deter o avance das forzas prorrusas e rusas no DonbÃ¡s e vertebrouse unha polÃtica patriÃ³tica articulada baixo o lema Â«Idioma, Fe, ExÃ©rcitoÂ». Este eslogan calou nos sectores nacionalmente conscientes e serviu para consolidar o aparato defensivo e institucional.

Con todo, a incapacidade para erradicar a corrupciÃ³n estrutural e a lentitude nas reformas xudiciais e econÃ³micas xeraron unha nova vaga de decepciÃ³ns. Nas urnas, o electorado optou por un perfil populista sen experiencia previa que prometÃa soluciÃ³ns sinxelas: para uns representaba a paz no DonbÃ¡s; para outros, unha modernizaciÃ³n tecnocrÃ¡tica a mans de novatos sen os prexuÃzos do pasado. Tantas promesas parecÃan eximir da responsabilidade de pensar no futuro nacional do paÃs, creando a ilusiÃ³n de que se podÃa acadar o Ã©xito de xeito persoal, e o exemplo disto era VolodÃmir Zelenskyi, un actor cÃ³mico que non destacaba por ningunha aptitude especÃfica.

O veterano loitador pola independencia, defensor dos dereitos humanos e disidente soviÃ©tico StepÃ¡n Khmara chegou a calificar aos integrantes do equipo gubernamental de Zelenskyi como Â«xente ao azar no poderÂ», desprovista de valores nacionais e estatais, que concibÃa a xestiÃ³n pÃºblica como un proxecto empresarial ou un espectÃ¡culo mediÃ¡tico, referÃndose a eles abertamente como Â«unha banda que veu saquear o paÃs definitivamenteÂ». As deficiencias na preparaciÃ³n do paÃs para unha contenda militar masiva e na articulaciÃ³n de relaciÃ³ns con aliados estratÃ©xicos resultaron especialmente crÃticas.

Cando Putin tomou a decisiÃ³n de lanzar a sÃºa invasiÃ³n a grande escala, a hipÃ³tese do Kremlin asumÃa que a poboaciÃ³n ucraÃna, desgastada polas decepciÃ³ns polÃticas, se someterÃa resignada ante un poder superior. Con todo, a cidadanÃa opuxo resistencia activa, incluso naquelas cidades que os rusos consideraban totalmente rusofalantes e as vÃ-an dispostas a integrarse no Â«Russki MirÂ». Ante a descarada agresiÃ³n, a sociedade ucraÃna demostrou unha firme determinaciÃ³n de non renunciar ao seu territorio nin Ã¡ sÃºa identidade nacional.

Os altibaixos e decepciÃ³ns na historia nacional recente parecen convencer de que a organizaciÃ³n nacional da sociedade Ã© cousa do pasado, e de que o desenvolvemento avanza cara a un progreso e un benestar Â«sen nacionalidadesÂ», tanto no Ã¡mbito econÃ³mico como no social. PÃ³dense citar multitude de exemplos de persoas con ambiciÃ³ns de ascender, que renuncian Ã¡ sÃºa identidade nacional para acadar unha posiciÃ³n elevada e prÃ³spera nunha comunidade Â«supranacionalÂ» mÃ¡is grande e mÃ¡is alta. Son innumerables os orixinarios de UcraÃna que, ao longo dos sÃ©culos, ocuparon postos destacados na sociedade rusa como escritores, cientÃficos, polÃticos, figuras culturais, etc. AlgÃºns conservaron a sÃºa identidade para si mesmos e para os seus descendentes, mentres que outros renunciaron por completo a ela. Ã? asunto seu, se elixiron vivir noutra sociedade, pero no seu propio territorio deben conservar e desenvolver a sÃºa identidade nacional, en lugar de renunciar a ela nin incitar aos seus conciudadÃ¡ns a facelo en favor doutro Estado, supostamente mÃ¡is desenvolvido e que teoricamente les abrirÃa unha fiestra ao mundo.

A pesar das decepciÃ³ns acumuladas e no medio duna cruenta guerra, en UcraÃna estase a consolidar unha conciencia nacional que non se pecha en si mesma, senÃ³n que busca integrarse activamente no espazo democrÃ¡tico internacional. Un contorno internacional que, non obstante, amosouse incapaz de previr que as ambiciÃ³ns imperiais do pasado desencadearan un conflito a grande escala no continente europeo.

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

Europa Rusia

ETIQUETAS

Guerras UcraÃna

INVESTIGACION

RelaciÃ³ns Internacionais

Date Created
Agosto 27, 2026
Meta Fields
Autoria : 12106